

Under 1993 inträffade ett antal allvarliga störningar vid Hoechst AG i Frankfurt.

Det började den 22 februari på eftermiddagen med att det gick snett i en reaktor för tillverkning av färg. I reaktorn fanns en blandning av metanol och klornitrobenzol. Trycket steg och efter ett antal timmar löste säkerhetsventilen ut. Industribrandkåren var snabbt på plats. Man kallar på hjälp från andra kårer.

Först vid sextiden på morgonen den 23 februari får man klart för sig vad som har kommit ut. Det är orto-nitroanisol, en gul till brunaktig luktfri, hälsovadlig och brännbar vätska med ångor tyngre än luft. (Hommel sida 672).

Fartyg på Rhen kontamineras, personalen klagar över huvudvärk. Man befärar att vissa stadsdelar i Main kan drabbas. Internationellt "Rhenalarm" utlöses.

Ungefär 1.500 människor drabbas av nedfallet på en yta av 0,3 kvkm, och dessutom en koloniträdgård med ett hundratal lotter.

Efter en presskonferens på förmiddagen går man ut i radio och informerar allmänheten. Man förbereder utdelning av flygblad och information via polisens högtalarbilar. Det har blivit eftermiddag när man börjar förbereda saneringsarbetet.

Det blir ett hårt informationstryck på räddningsledningen från allmänheten särskilt efter det att man lyssnat på radio och sett på TV.

Dagen efter, den 24 februari, ägnas åt sanering och information. Allmänheten är uppbragd. Man är rädd för följdverkningar.

Man går nu från hus till hus och tvättar med metanol, det enda som tar bort beläggningen. Etanol och trasor delas ut. Hoechts uppmanar dem som fått huvudvärk, andnöd eller ont i ögonen att besöka företagets sjukhus. Ett 40-tal hörsammade detta.

All brandpersonal registreras, och i några frivilligkårer diskuteras om man över huvud taget skall delta i saneringsarbetet.

Samma dag händer ännu ett missöde. En sprängbleck brister och ca 1 kg klordioxid strömmar ut. Neutraliseras med vattendimma. Inga personskador.

Den 25 februari är det stora rubriker i dagstidningarna. Man ifrågasätter Hoechsts uppgifter om farans dignitet, och utsläppets storlek. "Varje gata, varje gräsmatta, och varje träd är nedsmutsat". Magistraten stänger kolonilotterna, och uppmanar föräldrar att inte låta barnen leka utomhus. Man uppmanar Hoechst att ta fram ett heltäckande koncept för saneringsarbetet. Ett snöfall väntas och fastighetsägarna uppmanas att ej salta gångbanorna.

Den 26 februari har man konstaterat att det finns 37 oidentifierade ämnen i nedfallet. 6.500 par skoöverdrag delas ut för att ej sprida nedfallet inomhus. Man utrustar 200 man med skyddsbeklädnad och dammfilter och låter dem kratta löv och klippa ned buskar i koloniträdgården och på flodstranden. Stuprören från hänggrännor tas loss. Man samlar vatten från taken i särskilda behållare för vidare transport.

Den 27 och 28 februari fortsätter saneringsarbetet med tyngre utrustning. Gator och vägar hyvlas. Gräs, kvistar och jord samlas ihop och mellanlagras för senare sanering.

Efterhand börjar det klarna om vad som egentligen fanns i utsläppet. Totalt 4,2 ton cancerframkallande ämnen nämligen 2,5 ton orto-nitroanisol, 1,4 ton diklor-azobenzol, 150 kg orto-kloranilin, 110 kg orto-klornitrobenzol, 60 kg o-anisidin, 10 kg orto-kloranisol. Till detta 640 kg etsande ämnen såsom myrsyra, natriumsalt, och natronlut.

Fram till den 13 mars pågår brandförsvarets saneringsarbete. Hoechst fortsätter med tvättning och reovering av lägenheter mm.

Den 15 mars händer den tredje olyckan. Det blir störningar i en anläggning för tillverkning av polyvinylalkohol. Man öppnar en lucka i ventilationsanläggningen som pga explosionsfaran skall vara stängd. Ett par bultar faller ned och gnistor antänder gasblandningen. En 4.000 kvm industribyggnad förstörs och en man omkommer och en skadas svårt.

Efterföljande brand blir svårsläckt. Stor rökutveckling, som följs upp med mätning av nedfall.

Det blir några dramatiska timmar för industrin. Pga explosionen störs annan tillverkning. Temperaturen stiger i tre reaktorer. Ett par sprängbleck brister, och ca 1 ton blandning av vinylacetat och metanol rinner ut. Det blir den fjärde olyckan.

Verkstadsbyggnader inom 400 meters radie evakueras. Reaktorerna kyls med stora mängder vatten, och efter några timmar är faran över.

Den 2 april inträffar olycka nummer fem. 4.000 liter 30% saltsyra överpumpas och rinner via en kanal ut i floden Main. Man utlöser än en gång "Rhenalarm", men Hoechst anser att man ej behöver vara rädd för några skador pga "flodvattnets alkaliska reaktion".

Olycka nr sex kommer samma dag. Man har fyllt en behållare med oleum. Man skall spola ren rören med svavelsyra och tryckluft, men avluftningsledningen är igensatt och oleum kommer lös. Reaktion uppstår med luftfuktigheten, och hela byggnaden fylls med svavelsyradimma. Dimman sprids utanför byggnaden, då man glömmer att stänga av ventilationen. Industribrandkåren misslyckas med att stoppa flödet. Man larmar yrkeskåren. Anläggningar och boende i vindriktningen varnas. Hoechst meddelar först att utsläppet rör sig om något hundratal kilo, men det skall visa sig att utsläppet handlar om 7,8 ton. Regnskurar och dimmigt väder medverkar till att utsläppet neutraliseras. Med lägre luftfuktighet och annan vindriktning hade en svår katastrof kunnat inträffa.

Genom att yrkeskåren i Frankfurt ägde ett specialfordon för rökdykning och mätning av utsläpp kunde snabba besked lämnas till räddningsstaben. Korrekt information kunde ges till allmänheten och till insatsstyrkorna. Allmänhetens reaktion på serien olyckor är förstälilig. Man har en kritisk inställning till att man i sin närhet har en stor kemisk industri. I vissa stadsdelar röstar en fjärdedel med "die Grünen".

De relaterade olyckorna har medfört att samtliga räddningskårer i delstaten sett över sina insatsplaner och utrustning.